Toelichting RIB Verkeersveiligheid

6 april 2021

Martijn Dijkhof

Gemeente Utrecht

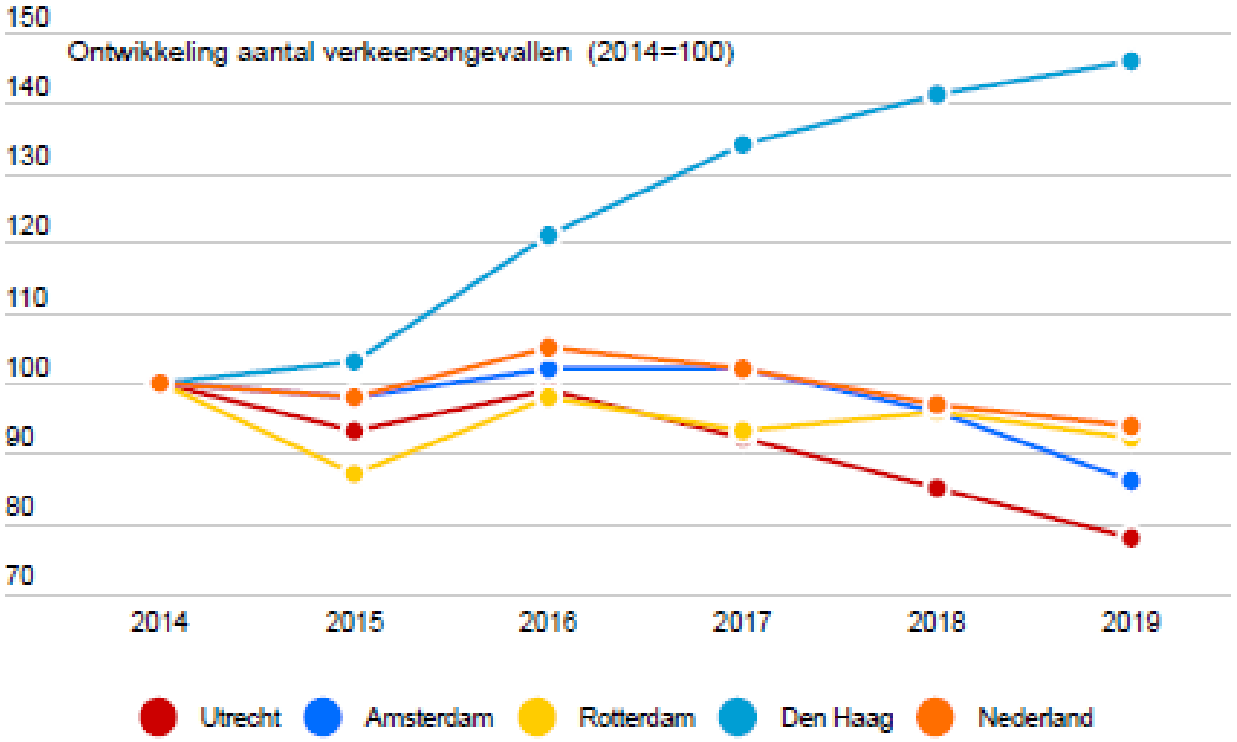
Utrecht.nl/verkeersveiligheid

Inhoud

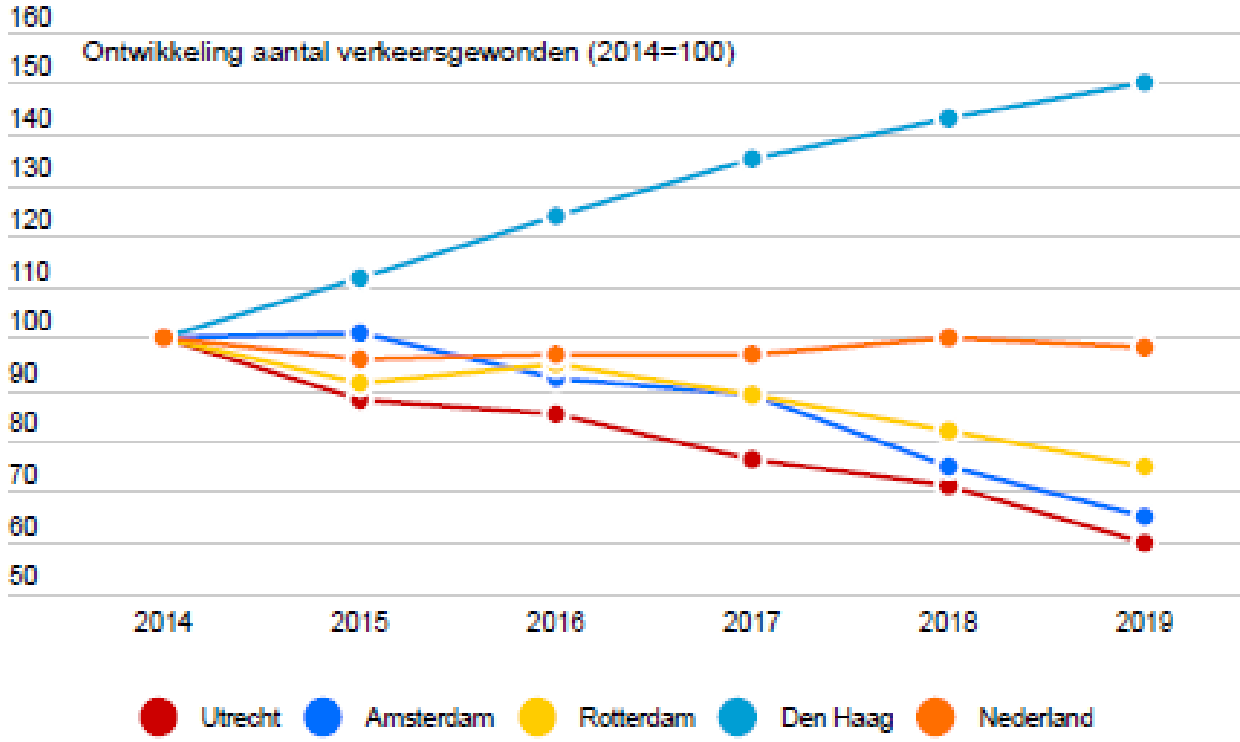
- Ontwikkeling van de verkeersveiligheid in de gemeente Utrecht
- Toelichting op landelijke actualiteiten
- Fietsveiligheid
- Verdeling ongevallen naar vervoerswijze en leeftijd
- Verkeersveiligheid van ouderen
- Toelichting Top 16 verkeersonveilige locaties
- Beleving van de verkeersveiligheid
- Handhaving

Ontwikkeling ongevallen en beleving (1/2)

(bron: Monitor Mobiliteitsplan 2020)

Bron: VIA o.b.v. STAR (geregistreerde ongevallen op alle wegen binnen de gemeentegrenzen G4 en Nederland, incl. provinciale- en rijkswegen).

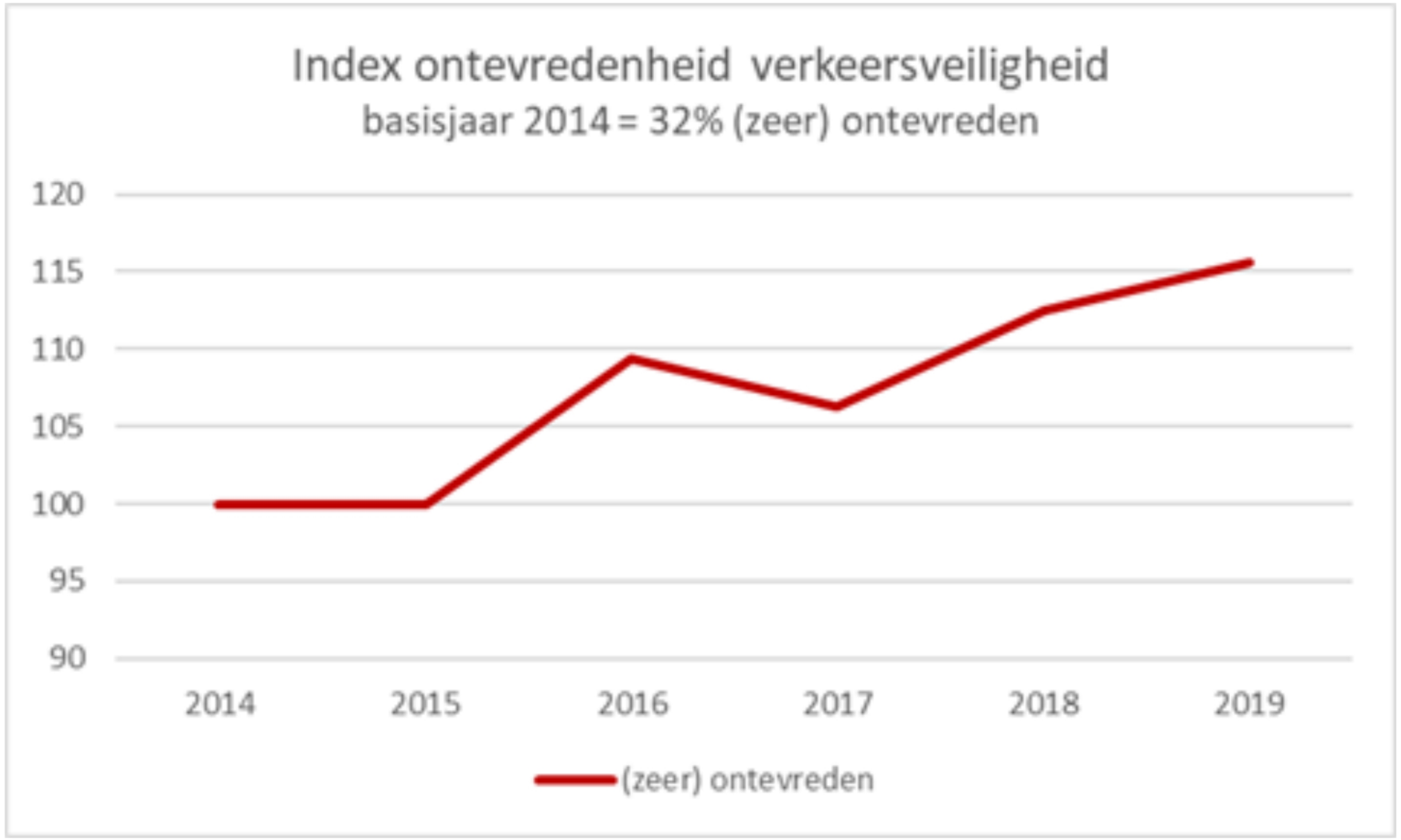

Bron: VIA o.b.v. STAR (geregistreerde verkeersgewonden op alle wegen binnen de gemeentegrenzen G4 en Nederland, incl. provinciale- en rijkswegen).

Gemeente Utrecht

Ontwikkeling ongevallen en beleving (2/2)

(bron: Monitor Mobiliteitsplan 2020)

Gemeente Utrecht

SPV Ongevallencijfers en Risicobenadering

(door Adriaan Walraad)

- Ongevallencijfers: wat is er mis gegaan?
  - Verschillende registraties met voor- en nadelen
- Risicobenadering: wat kan er mis gaan?
  - Verschillende risicobenaderingen met voor- en nadelen
- Cijfers in een context plaatsen: lokale kennis

- Niet of-of maar en-en

Gemeente Utrecht

Landelijk: 30km tenzij en positie fiets

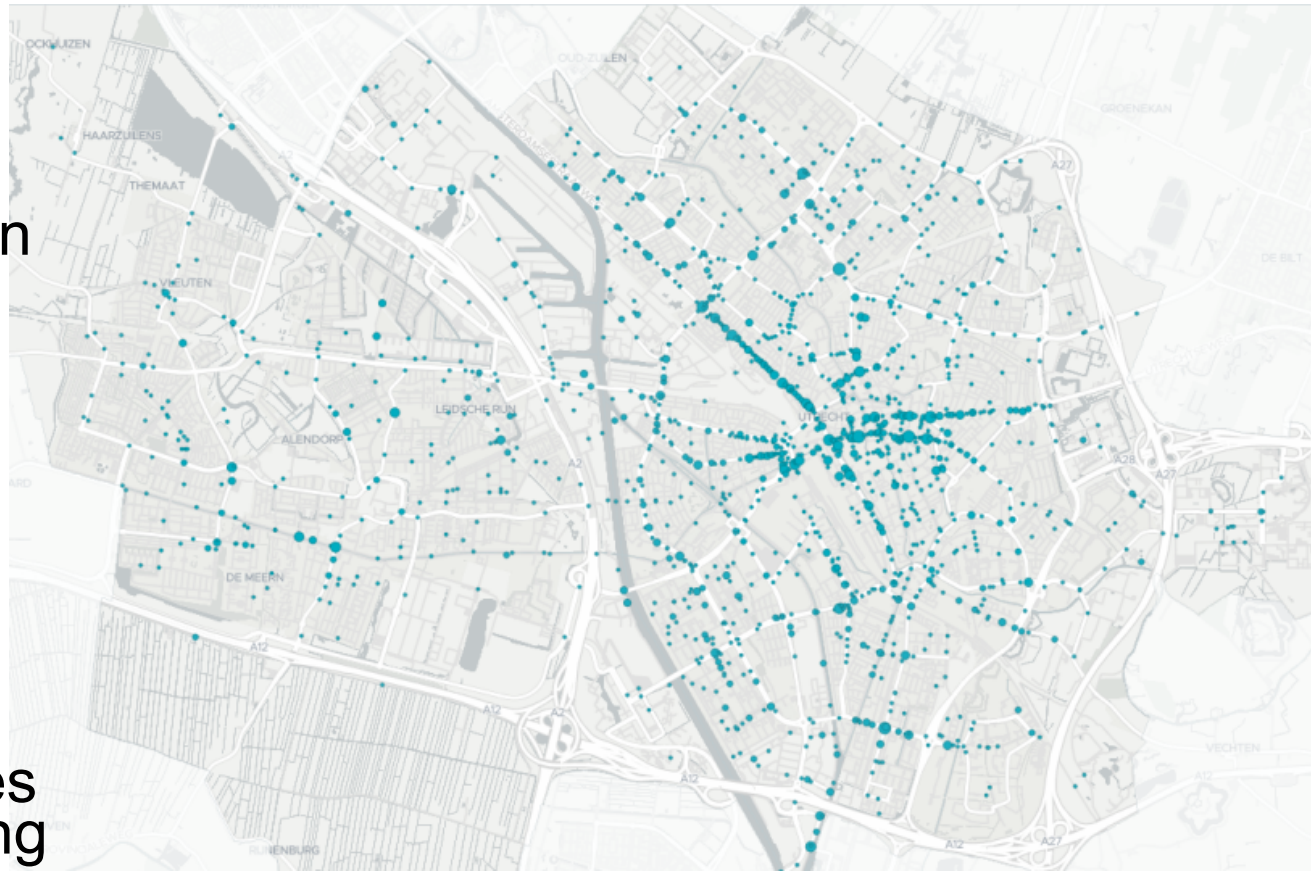
(door Adriaan Walraad)

- Motie Kröger ’30km/u, tenzij…’ binnen bebouwde kom
- 30 echt 30km/u, 50 veilig 50km/u
- Betekent vooral: het aanpakken van 'Grijze wegen' 50km/u
- Fietsers en snelverkeer niet op dezelfde rijbaan bij 50km/u
  - Opwaarderen naar veilig 50km/u, met vrijliggende fietspaden
  - Duurzaam Veilig blijft onverkort, maar wel extra wegtype bij: gebiedsontsluitingsweg met 30km/u

Verkeersveiligheid fiets

(door Adriaan Walraad)

- Duurzaam Veilig: gericht op auto en buiten bebouwde kom
- Inzichten sindsdien:
  - gezondheid en onveiligheid (34% van doden 60% van ernstig gewonden)
  - enkelvoudig en als slachtoffer (vooral van auto)
- Risico
  - uitvalswegen van de binnenstad
  - ouderen
  - gedrag
- Maatregelen: fietspaden 50km/u, kruispunten 50km/u, meer 30km/u, paaltjes en randjes weghalen, gedragsbeinvloeding

Gemeente Utrecht

Veilig fietsen

- Mobiliteitsplan 2040 zegt: netwerk op orde in 2040
- Bij projecten in de openbare ruimte hanteren we landelijke richtlijnen voor (fiets)veiligheid als uitgangspunt
- Fietspaaltjes op doorgaande routes hebben we zoveel mogelijk weggehaald
- We leren fietsers veilig fietsen (jong en oud)
- We handhaven (boa’s en politie) op onveilig gedrag

Leeftijden en vervoerswijzen

slachtoffers, periode 2018-2020, bron ViaStat

	Fiets	Personen-auto	Brom-fiets	Snor-fiets	Voet-ganger	Overig	Onbe-kend	totaal
0-3	1	1	0	1	4	0	3	**10**
4-11	5	0	0	0	11	0	7	**23**
12-15	33	3	2	4	5	1	6	**54**
16-22	55	45	99	72	10	32	15	**328**
23-29	57	41	19	13	12	19	24	**185**
30-36	53	29	12	14	4	10	18	**140**
37-43	28	13	13	7	2	5	17	**85**
44-50	41	18	13	7	12	11	16	**118**
51-57	38	19	13	11	9	7	12	**109**
58-64	35	12	6	5	7	4	10	**79**
65-71	16	3	6	2	7	3	5	**42**
72-78	17	6	0	3	4	3	8	**41**
79-85	8	7	3	1	3	1	4	**27**
86 en ouder	5	1	0	0	1	0	1	**8**
totaal	**392**	**198**	**186**	**140**	**91**	**96**	**146**	**1249**

Gemeente Utrecht

Veiligheid voor ouderen

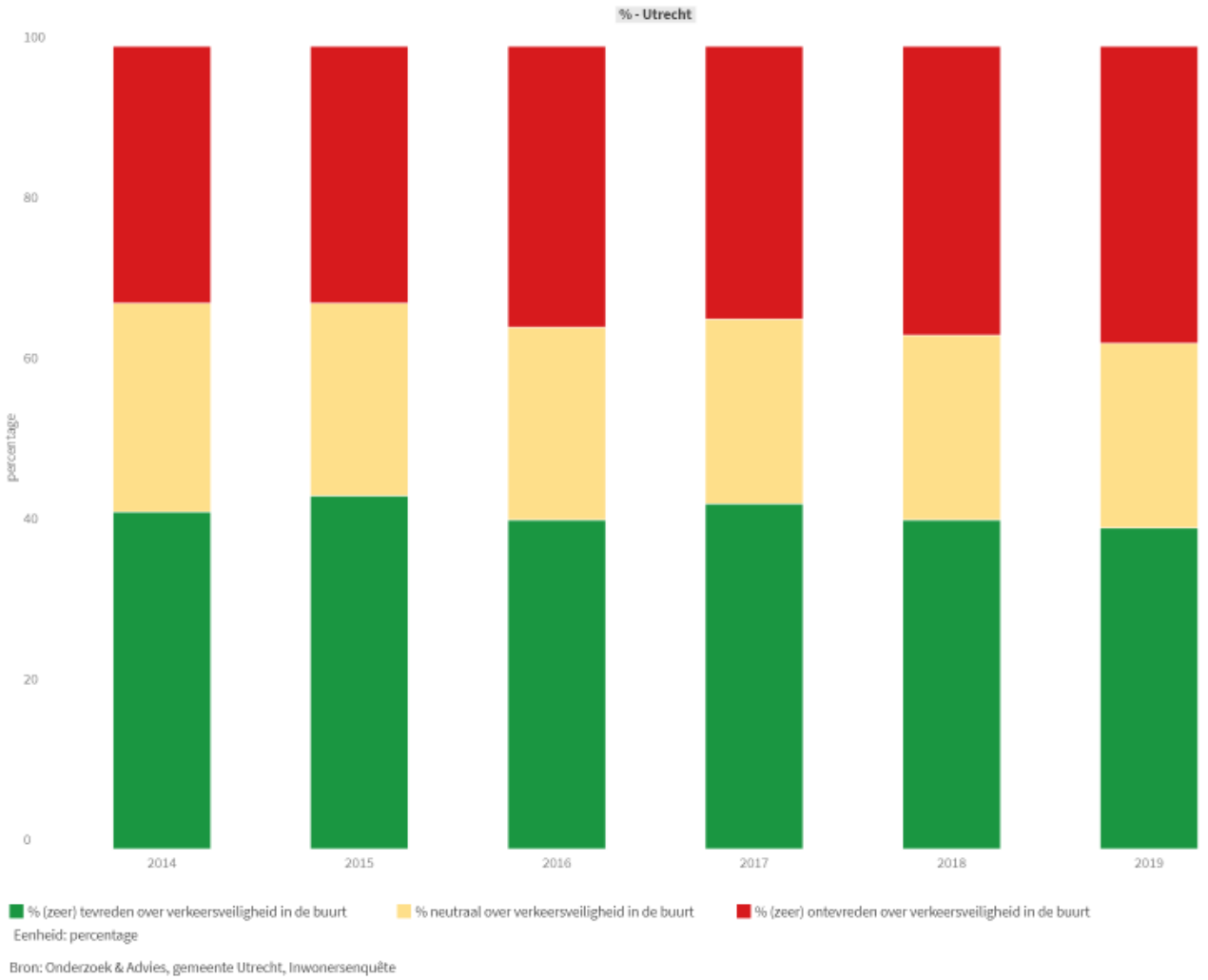
- Ouderen blijven langer mobiel maar zijn relatief kwetsbaar
- De verkeersonveiligheid weegt niet op tegen de voordelen van meer bewegen
- Drukke fietsroutes worden soms gemeden
- Mobiliteitsplan 2040: we ontwerpen rustige routes voor ouderen en bieden een goed OV
- Fietspaden onderhouden we en we acteren op meldingen
- We bieden fietsvaardigheidstrainingen aan
- We ontwerpen bij projecten volgens de landelijke richtlijnen die uitgaan van vaardigheden van ouderen
- We hebben geen apart beleid, het is onderdeel van o.a. Mobiliteitsplan

Aanpak onveilige locaties

- Top 16 ongevallenconcentraties, maar ook meldingen en incidenten
- We pakken de ongevallenconcentraties aan door de locaties te analyseren en zo nodig maatregelen te nemen.
- We zien bij de locaties in de top 16 combinaties van de volgende risico-kenmerken:
  - Meeste ongevallen gebeuren op kruispunten
  - Wegen met hoog aantallen motorvoertuigen en/of fietsers
  - Drukke stedelijke omgevingen waar zowel verblijven als doorstromen plaatsvindt
- Locaties in de top 16 wisselen snel doordat het verschil in ongevallen en slachtoffers tussen VOC-locatie nummer 15 en 50 klein is

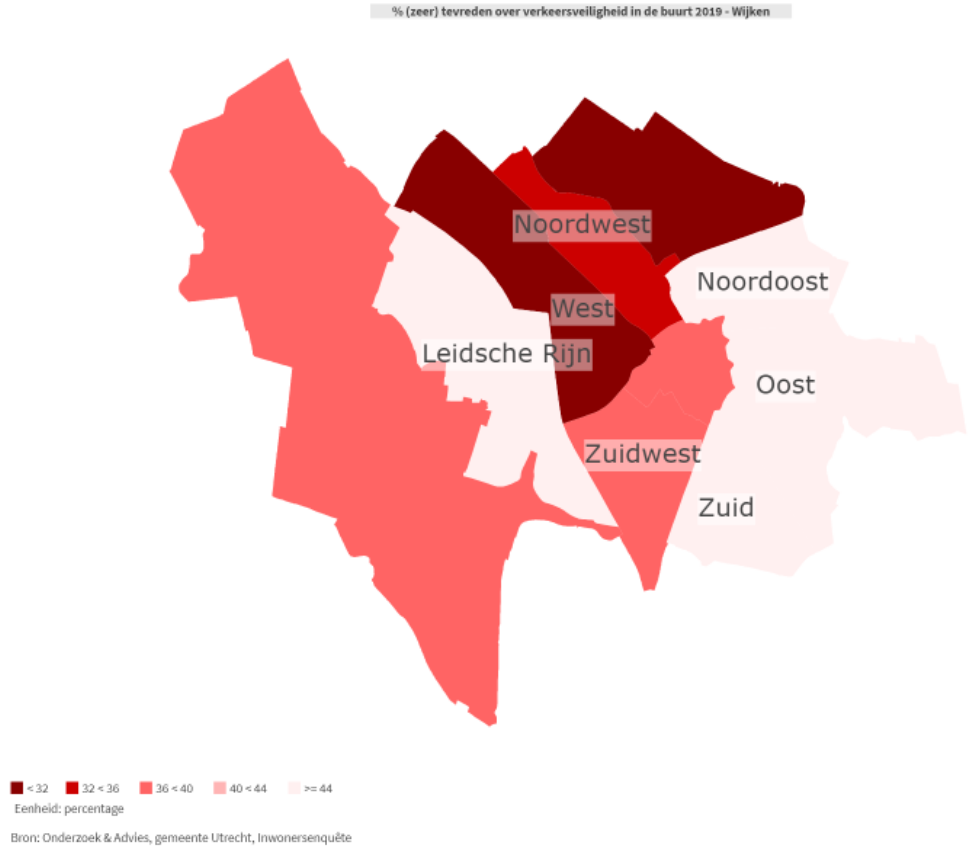
Tevredenheid over verkeersveiligheid

- Tevredenheid over verkeersveiligheid is sinds 2010 dalend.
- Weinig verband tussen objectieve en subjectieve verkeersveiligheid.
- Er is maar één vraag uit de inwonersenquête waar we de trend op baseren. Daardoor kunnen we maar moeilijk de relatie leggen met de oorzaken.

Gemeente Utrecht

Maatregelen en onderzoek

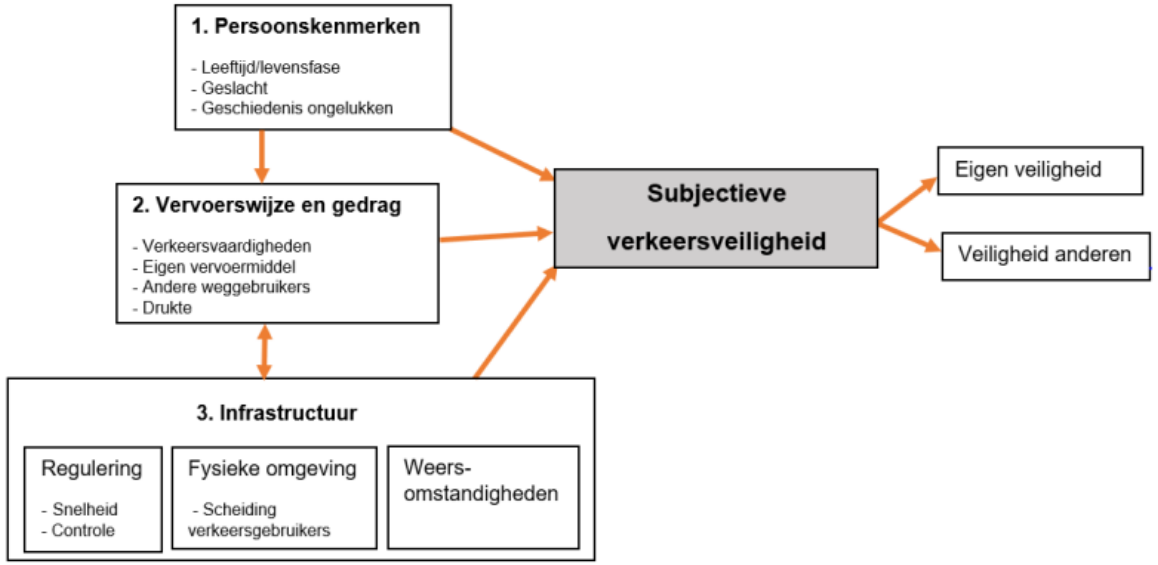

- Tevredenheid is lager in Utrecht Overvecht en Utrecht West dan in andere wijken.

- Aanpak met maatregelen én onderzoek.
  - Onderzoek en maatregelen in Overvecht in West.
  - Onderzoek fietsdrukte.
  - Onderzoek achtergrond ontevredenheid inwoners enquête.

Gemeente Utrecht

Onderzoek naar beleving verkeersveiligheid

- We zien op basis van wetenschappelijk onderzoek dat meerdere factoren een rol spelen:
  - Persoonskenmerken
  - Vervoerkeuze en gedrag
  - Infrastructuur en regelgeving
- Deze factoren beïnvloeden elkaar onderling en we hebben niet overal invloed op.

- Waar we bijvoorbeeld ons hoofd over breken:
  - Het is heel persoonlijk hoe iemand zijn fysieke omgeving beleeft.
  - Uit onderzoek blijkt dat ouders en ouderen verkeersveiligheid anders ervaren dan andere groepen.
    Toenemende drukte en het gedrag van andere weggebruikers.

Gemeente Utrecht

Handhaving

- Gemeente, politie en OM bepalen gezamenlijk de prioriteiten en inzet van handhaving.
- BOA’s kunnen maar op beperkt aantal overtredingen handhaven.

- We werken intensief samen met Politie en OM om op basis van gegevens te bepalen waar handhaving ingezet wordt.

- Voorbeelden:
  - Flitspalen
  - Pilot voor uitbreiding bevoegdheden van BOA’s
  - Snelheidshandhaving Waterlinieweg in februari 2021